

2021

Toimus 9 istungit, neist 8 korralised. Esitasime 15 arupärimist ja pöördumist.

19.01.2021

Istung toimus virtuaalsel kujul ja kasina päevakorraga, millest kaks punkti olid vägagi punnitatud, et üldse miskit päevakorda oleks. Tundub vägisi, et elu vallas toimib ka ilma vallavalitsuseta ☺. Seda enam, et tegelikult ongi ju vallamaja ka suletud.

Kõigest järjekorras. Algas istung ikka vaba mikrofoni rubriigiga. Kui detsembris ma jõulurahu ühegi sõnavõtu ega arupärimisega ei seganud, siis seekord olime juba teiselt teelt tagasi. Eriti meenutades abivallavanem Tammela detsembrikuist suhteliselt rumalat ründavat sõnavõttu Patika teede teemal. Ehk siis esitasime kaks arupärimist. Üks neist puudutaski jätkuvalt Patika kahe eratee remondi toetamist ja teine ebaseadusliku aia ehitamist rohekoridori. (Need teemad saavad põhjalikult käsitlemist eraldiseisvate lugudena)

Seejärel asusime päevakorraliste teemade arutamisele.

Esimese punktina oli kirjas innovatsioonikomisjoni vahearuanne. Võrklaev jutustas pikalt ümber kuuel koosolekul toimunud. Põhiliselt ennast kiitvas võtmes. Tegelikult on selle komisjoni tegevus siiani olnud parimal juhul sissejuhatavas faasis. Asjalikum osa on erinevad külalised, kes andnud infot erinevatel teemadel, millest ehk võiks kunagi jõuda ka millegi innovaatiliseni. Näis mis tulevik toob. Mulle isiklikult tundub, et närilistel (loe: oravatel) lihtsalt ideed otsas ja komisjonis tegeletakse infokorjega oma valimisprogrammi koostamiseks.

Teise punktina oli revisjonikomisjoni 2021.aasta tööplaani tutvustus ja kinnitamine. Täielik naljanumber. Komisjoni esimees teatas, et eelmiste aastate plaanid on täitmata ja jäävadki. See oli järjekordne kinnitus, et koalitsiooni tegemistele järelevalvet tegev komisjon ei saa olla sama seltskonna käes. Juhtubki nii, et teravaid teemasid võetakse kavasse, aga neid lihtsalt suretatakse. Mingit sisulist tööd ei tehta. Kui opositsioonist tulnud aseesimees püüabki, midagi teha, siis ta lihtsalt vilistatakse häälteenamusega maha.

Kolmas punkt oli ainuke, mis istungit vajas. Nõusoleku andmine Targa linna pilootprojekti elluviimise partnerlusleppes sõlmimiseks. Rae vald saab olema koos teistega tehnikaülikooli partneriks. Valdavaks teemaks liikuvuse uuring. Samas räägitakse ka isesõitvate busside kasutamise võimalikkuse uurimisest ja üsna avalikult, et tellime busside ehitamist vanadest elektriautodest. Ei räägita kuidas. Mõistlik on silmad lahti hoida, sest teadaolevalt tegeleb selles valdkonnas firma, millest väidetavalt poolt omab staažikas reformar Rõivas.

16.02.2021

Istung oli jälle pigem nagu infotund, kus kutses kaks infopunkti, millele lisandus veel vaba sõnavõttuna esitatud vallavanema koroonajms päevakajaline (nt lumeuputus) info.

Vabas mikrofonis esitasin ise ka kaks arupärimist, millest üks puudutas jätkuvalt Seli külla rohevõrgustikku ebaseaduslikult rajatud aeda ja teine sisekontrolli tegemisi

Pärast vabamikrofoni läks istungiks.

1. **Ülevaade Rae valla 2020. aasta eelarve täitmisest.** Kuigi Keerma ütles sissejuhatuseks, et teeb lühidalt, siis saime jutu edenedes ka mõistele „lühidalt“ ajalise mõõte ja see oli pea terve kolmveerand tundi. Selles jätkus palju kiitust endale ja vallavalitsusele, et kuidas kangelaslikult võideldi jne. Kohati läks päris läilaks, tipnes see sellega, et nüüd tuleb hakata kõigile vallatöötajatele preemiat maksma hea töö eest 😊. Tegelikult päris raisatud aeg oli, aga kord näeb ette selliste infode edastamist. Järjekordselt pean meenutama soovitus – info esitatakse ette, selle ümberjutustamine pole mõistlik. Mõistlik oleks keskenduda tekkinud küsimustele vastamisele. Siin muidugi võib juhtuda, et küsimused tekivad sellistel teemadel, millele piinlik vastata ja ka enese kiitmise võimalus läheks käest.

2. **Ülevaade 2021.aasta investeerimisobjektidest.** Ülevaate andis Tammela. Ettevalmistatud oli suhteliselt hästi (va mõned ekskursid ajalukku nt Tammi teega tegelemise aeg polnud mitte alates 2011, vaid ikka juba ca 2007 aastast alates või Veskitaguse sild, millega on päris aktiivselt tegeletud samuti juba 2008/2009). Samas nii kui esitati konkreetseid küsimusi (nt Peetri pargi kohta või Jüri staadioni kohta), siis konkreetseid vastuseid ei saanud. Aga hea seegi, et volikogu poolt kinnitatud investeeringuülesandeid on asunud täitma. Selleks vallavalitsusele jõudu tööle.

3. **Tegevuste esitamine maakonna arengustrateegia tegevuskavasse.** See oli nüüd ainuke volikogu otsust nõudev punkt. Vajalik selleks, et saaks taotleda abirahasid. Eks ta selline kalapüüdmine ole. Aga otsus on vajalik, sest ilma selleta ei võta keegi meie taotlusi isegi arutusele.

16.03.2021

Istung toimus distantsilt nagu viimase aja trendid sunnivad.

Vabas mikrofonis, enne päevakorra kinnitamist, saime vallavalitsuse esindajatelt ülevaate Vallavalitsuse tegemistest eriolukorra (mis seaduse mõistes eriolukord ei ole) tingimustes. Ega siin suurt miskit teisiti pole kui mujal riigis – nõuded kõikjal sarnased. Nakatunute arv kasvab meilgi, kuid väga täpset statistikat isiku andmete kaitse põhimõtted ei luba ning sellest lähtuvalt ka mingeid järeldusi nt vanuserühmade lõikes jne, teha ei saa.

Seejärel võtsin sõna ja andsin üle ühe arupärimise. Kahjuks jällegi Patika külas teedega toimunu osas. Seekord siis võeti väidetavalt valla omandisse Sirmiku tee, üldse teadmata tee seisukorda.

Pärast vaba sõnavõttu asusime välja saadetud päevakorra projekti arutama. Mulle pakkus huvi, et miks ei olnud päevakorras erateede talihooldust puudutav eelnõu, mida komisjonis tutvustati ja millega oli kiire. Vallavalitsuse esindajatele oli samuti üllatus, et eelnõud päevakorras polnud ja esialgu ei osanud vastata ka volikogu töö eest vastutav volikogu esimees. Pärast pisukest kogumist puterdas midagi, et eelnõu olla olnud toores?! Kummaline selgitus, kuid mulje jäi, et volikogu esimees lihtsalt unustas. Loomulikult tema ego seda tunnustada ei luba. Päevakorda midagi lisada ei saa (küll ära võtta kui enamusi otsustab) ja seega kinnitasime päevakorra sellisena nagu ta esitatud oli.

Esimese punktina „Rae valla teede võrgu arengukava 2021 – 2031 I lugemine“.

Peab tõele au andma, et valminud töö on päris hästi õnnestunud. Näpukaid ikka sisse tuleb ja need saavad loodetavasti ka menetluse käigus parandatud. Eriti ülevaatlik on selles arengukavas

olukorda kirjeldav osa, aga ka suhteliselt hea on dokument ka kümne aasta tegevuskava vaatenurgast - mida on teede korrasolu tagamiseks teha vaja. Arutelu käigus pani imestama mõne tähtsa kolleegi täiesti asjatundmatud küsimused. Nt arengukava ja eelarvestrateegia omavahelise hierarhia teemal. Tundus, et üle viie aasta vallavanema ametit on ikka teadmised antud teemal täiesti puudutamata jätnud või siis tahab mees lihtsalt oma häält nautida. Olgu siis selle taustaks esitatud küsimused nii rumalad nagu nad on ☹️. Isegi tänane vallavanem sai eelkäija küsimuse kahvatusest aru ja otsis delikaatselt sõnu, et lühidalt vastata nii loogilisel teemal. Aga kordan siingi. Valdkondlik arengukava annabki ausa ülevaate antud valdkonnast. Antud juhul siis valla teede võrgust ja selle olulistest osadest, olukorra hindamisele järgneb vajalike tegevuste nimekiri nii aja- kui rahateljel. Aeg on siin suhteliselt selgelt planeeritav, rahaline pool on ennustus tänaste maksumuste alusel. Seega on valdkonna arengukava järgnevate otsuste põhjendatud aluseks. Ta on tehtud kümneks aastaks, aga nagu iga arengukava, nii vaadatakse sedagi pidevalt üle ja täpsustatakse (ei ole kivisse raiutud). Üheks täpsustamise kohaks on eelarvestrateegia, mis haarab endas erinevad valdkonnad ja lisab selgema rahamõõte. Eelarvestrateegia on juba aluseks iga-aastase eelarve koostamisele. Seega kõik vajadused, mis fikseeritakse arengukavas, ei jõua ettenähtud parimal ajal kindlasti rahuldamiseni. Sõltub see mitmetest teguritest. Ilmselgelt on üheks põhiliseks raha. Seega planeerimise hierarhia on ikka – arengukava-eelarvestrateegia-eelarve. Kahju, et see teadmine pole siiani mõnele (nt Vörklaevale) kohale jõudnud. Kokkuvõtteks – saame hea strateegiadokumendi kui spetsialistide (Teede Tehnokeskus) tööle lisame kohaliku teadmise (ja püüame poliitilist survet dokumendist eemale hoida).

Teiseks „2021. aasta noorte omaalgatusprojektide toetamise kord“. See samuti esimesel lugemisel. Tegemist riigiraha jaotamist reguleeriva korraga, aga arutelu tekkis siingi.

Kolmandaks oli päevakorras „Sõiduautode tasuta kasutusse andmine Tallinna Tehnikaülikoolile“.

Täpsemalt siis tegu kunagi CO-kvootide eest soetatud elektriautodega, mis tänaseks on valla tööks kõlbmatud. (Tagantjärele ja kõrval märkusena saab ka mõnda, et need autod olid ebaõnnestunud investeering, kuid ilmselgelt positiivne oli, et sama investeeringuga kaeti riik laadijate võrguga.) Meie autod siis lähevad Tehnikaülikoolile, neist püütakse ehitada isesõitvad bussid ja anda need meile kasutamiseks. Eks see teema tõstatab palju küsimusi (ka volikogus oli), kuid samas eks läbi selliste katsetuste liigumegi edasi ja ehk kunagi jõuame sellele maale, et isesõitev buss on reaalne tarbeese, mitte nagu tänased prototüübid, millel juhti küll pole, kuid on operaator, kes niigi väikses bussis osa ruumi ära võtab.

Neljanda päevakorrapunktina oli menetluses „Rae valla koolieelses lasteasutuses lapsevanema poolt kaetava osa maksimisest ajutine vabastamine ja koolieelse eralasteasutuse ning lapsehoiuteenuse vanema poolt kaetava kohamaksu ajutine hüvitamine valla eelarvest“.

Seotud otseselt COVID 19 olukorraga. Mäletatavasti jäid lasteaiaid avatuks, kuid valitsus soovitas tungivalt lapsi siiski mitte lasteaeda viia. Mitmed omavalitsused reageerisid kohe ja kodushoidmise motiveerimiseks vabastati vanemad lasteaia kohatasu maksimisest. Seda mõtet kandis ka meie eelnõu. Sotsiaalmeedias ja eile ka volikogus arutati, et miks kuupõhine ja mitte päevapõhine lähenemine. Isiklikult toetan just kuupõhist, sest haiguse ennetuse mõttes mõjub kindlasti just see kui lapsi selle lukku keeramise ajal üldse lasteaeda ei viidaks. Kui hakatakse mõnel päeval viima ja mõnel mitte, siis on võimalused nakkuse levimiseks selgelt suuremad. Nii ka jäi ja volikogu võttis otsuse vastu.

Viiendaks oli päevakorras „Revisjonikomisjoni liikme vabastamine“.

Rutiin, kuid tekitas massilist arutelu. Tegelikult selline kunstlik punkt, sest seaduse kohaselt revisjonikomisjoni liige on vaba avalduse esitamisest järgmisel päeval. Selle avalduse põhjal volikogu otsuse tegemine on lausa rumal. Oletame, et enamus oleks vabastamise vastu hääletanud? Kas siis oleks Gerli Lehe pidanud jätkama oma tööd. Kahjuks ei saa sellistest põhitõdedest aru mõned ennast juristina tutvustavad inimesed.

Kuues päevakorrapunkt oli veelgi naljakam ja kandis pealkirja „Eksperide kaasamine Rae valla revisjonikomisjoni töösse ja nende tasustamine“.

Komisjoni esimehe ettekandest saime teada, et ega tegelikult peale kontrollülesannete pealkirjade polegi ekspertidelt oodatava suhtes täpset töökirjeldust ???

Võis eeldada, et eesmärk on panna üks ekspert (vandeadvokaat oma ulmelise tunnitasega) hindama arenduslepingute juriidilist pädevust ja arendajate võrdset kohtlemist. Püüdsin küll selgitada, et Rae valla arenduslepingud on 2007 aastast oma elu elanud ja pideva täiustamisega jõudnud igati heale tasemele. Need lepingud oma juriidika osas on saanud hinnanguid kohtumenetluses, just seal saab nendele hinnangu juriidilises kontekstis. Seega pole nendele juriidilise hinnangu andmine revisjoni teema. Revisjoni teema on küll võrdse kohtlemise küsimus, kuid sellele ei suuda hinnangut anda ükski vandeadvokaat, sest siin tulevad mängu mitmed kõrval tingimused/kohalikud eripärad/vms, mida kohaliku kogemusega advokaat lihtsalt hinnata ei oska või siis peab tegema hinnangu adekvaatsuse saavutamiseks hulga tunde tööd. Tunnihinna 125 euri, millele Rae valla kuluna lisandub sotsmaks. Eriti veel arvestades, et üks kontrollülesande komisjoni poolt määratud täitjatest on Lisandra Talving, kes on kogenud arhitekt ja töötanud Rae vallavalitsuses aastaid, omab ka seda kohalikku puudet, mis võimaldab võrdse kohtlemise osas põhjalikke analüüse teha. Lisaks oli just Talvingu kaasamine eksperdina jutuks eelmisel aastal, seega on tal ju valmidus tänagi. Veelgi kummalisemaks teeb olukorra asjaolu, et juhtiv kontrolör pakkus eksperti, kes aidanuks töö (19 lepingu analüüsi) ära teha tasuta. .

Eelnõus oli pakutud veel 2 eksperti, kelle ülesandeks oleks hinnangu andmine 2020 aasta eelarves olnud teehoidu puudutav analüüs. Tule taevast appi! Isegi nende lepingute ja täitedokumentide võrdlemisega, hankemenetluse üle vaatamisega jne ei suuda komisjon ise hakkama saada!

Tegin ettepaneku kolleegidele – mitte toetada eelnõud. Nagu oodata oligi, siis enamust kolleegid jättis üleskutse külmaks, parteidistsipliin pidas ja jälle visati mingi kogus maksumaksja raha must auku.

Ja viimaseks – „Vaideotsus Rae Vallavolikogu 15.12.2020 otsusele nr 142 „Rae Vallavolikogu 20. oktoobri 2020 otsuse nr 133 „Korteriomandi avalikes huvides omandamine“ kehtetuks tunnistamine“ esitatud vaide lahendamiseks“.

See on selge, et see otsus tuli ära teha ja tehti. Teemaks oli siis eelmise aasta oktoobris tehtud otsus osta Rae koolimajas üks korter ja saada see maja 100% munitsipaalomandisse (kus ta oli ka eelmise sajandi üheksakümnendatel). Kuigi volikogu enamuse surve kiideti heaks rõõvimisena kirjeldatavad tingimused, siis asi tehinguni ei jõudnud. Mitte vallast olenevatel põhjustel. Selles otsuses oli ka tähtaeg tehingu tegemiseks. Niisiis tehinguni ei jõutud ja tähtaeg kukkus. Sellelega olekski pidanud asi lõppema, sest otsus muutus juba tühiseks. Aga ei, meil tuli

novembris päevakorda eelmist otsust tühistav eelnõu. Juba siis küsisin, et miks tühistada seda, mis juba on kehtivuse minetanud. Ega mingit selget vastust ei saanud ka siis, aga just novembris tehtud otsuse sõnastus tõi vaide. Ja volikogu pidi tegelema mõttetu looga edasi. Küsisin eilegi veel vallasekretärilt üle – kas novembris oleks pidanud üldse oktoobri otsust tühistavat otsust tegema? Vastus oli selge – ei. Minu järelalus- tegemist on järjekordse Kõivuliku üle mõtlemisega (edvistamine?), mis viis meid teise poole esitatud vaideni ja järjekordselt aja raiskamiseni, mida normaalse asjaajamise puhul oleks saanud vältida. Reformarite enda ridades on vandeadvokaat, võiks ju temalt nõu küsida.

Istungi üldine foon oli jätkuvalt selline, et kui rääkis keegi opositsiooni poolelt, siis oli volikogu esimehel pidevalt vaja märkuseid teha, kui aga nt küsimuse esitamise ajal vatras Võrklaev mitu minutit, siis nagu kõik OK. Või kui nt Velor Viitaki pilt ekraanil oli tume (tuled ilmselt toas ei põlenud), siis oli vaja sellest pikalt lobiseda, aga kui volikogu liikmed andsid märku, et Amburil kaamera väljas pool istungit, siis see läks sujuvalt kõrvust mööda. Saab väita, et tegelikult Amburit sellel ajal istungil polnud. Märkusena võib öelda, et teda polnud ka lõpu poole, kuid siis oli kaamera sees, kuid meest selle taga ei olnud. Vot selline on see volikogu juhtimise kultuur. Ja kui siis mõni opositsionäär (nt mina) vihastab ja räägib ka tuimalt vahele, siis on ikka väga halb. Kõiv peaks ikka tugevalt korrigeerima enda käitumist volikogu esimehena. Erapooletust ja võrdset kohtlemist on vaja hakata ka tegelikkuses praktiseerima, mitte sellest vaid lobisema.

Vot selline tore istung, mis lõppes täpselt AK ajaks. Hea seegi.

20.04.2021

Päevakord eriti pikk polnud, kuid paaris punktis oli jutustamist palju, aga kõigest järjekorras.

Tänases reaalsuses oli ikka esimeseks punktiks vallavanema ülevaade covidi vaatevinklist. Teame kõik, et riigis tervikuna asjad paranevad ja varsti alustatakse eriolukorrast tasahilju väljumist. Selle teadmise juures pani kõrvu kikitama, et kogu eriolukorra ajal (siiani) oli lasteaedadega OK ja nad jäid pahalasest puutumata, samas täna on mitu rühma pihta saanud. Ehk siis on hakatud aktiivsemalt lapsi lasteaeda tooma hakatud ja nii ka viirus nendes asutustes liikuma pandud. Teeb ettevaatlikuks, aga loodame, et need juhtumid jäid viimaseks. Vähemalt selles haiguse laines.

Covidi teemaga haakus ka üks murelik lapsevanema pöördumine, mis saadetud väidetavalt ka volikogule. Sellest siis hakkas vallavanem rääkima, eeldades, et volikogu on pöördumisega tuttav. Paraku oli aga volikogu esimees järjekordselt pöördumise edasi saatmata jätnud ja nii ei teadnud me pöördumisest midagi ja seega pidi vallavanem aega raiskama ja pöördumise sisu tutvustama. Selleks sisuks oli mure lasteasutuste sisekliima osas. Vallavalitsus oli ka murelikule vanemale vastanud. Kurb on asja juures see, et volikogu esimees ei suutnud pöördumist (saati siis veel vastust) edastada. Üha enam on näha, et mees on väsinud esimehe tööst või siis tema teised asjatoimetused ei lase tal pühenduda.

Järgnevalt sain sõna mina. Esitasin kolm arupärimist. Esimene puudutas eelmisel korral esitatud halvas korras Sirmiku tee omandamist (ostmist). Vallavalitsus vastas lihtsalt eelmisele pöördumisele poolikult ja sellele ka tähelepanu juhtisin ja soovisin vastuse täiendamist. Teine arupärimine puudutas City Bee temaatikat. Kolmas oli lausa pöördumine koos vallavalitsuse

kiitmisega. Põhjus selles, et vallamaja eest kadunud see rõve plekist „ausammas“ Võrklaevale (?). Lootsin, et tänane vallavalitsus on selle jäädavalt kõrvaldanud ja nii otseses kui ülekantud (ajaloolises mõttes) tähenduses prügikasti saatnud. Täpsustamist vajasis mõned küsimused ja sellest ka arupärimine. Pärast selle arupärimise esitamist ja vastuolus põhimäärusega (avatud mikrofonis diskussiooni ei algatata) teatas volikogu esimees, et tehakse uus vundament ja jubedus tuuakse tagasi. Kole uudis, kas pole.

Seejärel võttis sõna ka Kõiv ja püüdis oma hooletust siluda lapsevanema kirja, millest eelpool juttu, volikogu liikmetele edastamata jätmise pärast. Ei olnud veenev.

Siit edasi siis päevakorra kohaselt.

Esimesed kaks punkti puudutasid noorte tegemiste toetamist reguleerivate kordade kehtestamist. Tegelikult ju mõistlikud, aga diskussioon tekkis Vendeli ja Uuemaa vahel. Uuemaa esitas küsimusi, Vendel vastas. Paraku oli selline aia ja aiaaugu teema. Ehk siis üks rääkis aiast ja teine august ja mingit suurt tolku diskussioonist polnud, va teadmine, et Vendel ei soovi konkreetselt vastata. See vaidlus oli siiski nüanss ja vajalikud korrad võeti vastu.

Kolmanda punktina muudeti määrust Rae Vallavolikogu 13.septembri 2011 määruse nr 62 „Rae valla erateedel tasuta lumetõrje teostamise kord“. Suhteliselt redaktsiooniline parandus ja see võeti vastu esimesel lugemisel.

Neljandana oli päevakorras Rae valla 2021. aasta esimene lisaelarve. Venis pikaks juba ettekande tegemisest lähtuvalt. Tegelikult oli ju seletuskiri põhjalik ja selle kollektiivsel lugemisel suurt mõtet polnud. Keskenduda oleks võinud komisjonis kerkinud küsimustele.

Viies punkt põhjustas elavat arutelu. Teemaks Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande nõuetele vastavaks tunnistamine. Iga üldplaneering on oluline dokument, mis seab omandi kasutamisele piiranguid ja toob esile ka erinevaid vaidlusi. Koostajate sõnul peaks olema suurema osa vaidlustega olema maha saadud koostamise käigus. On vaid üks, mis pole lõpuni vaieldud. Loodetakse, et avaliku arutelu ajaks saadakse sellegagi ühele poole. Saalis olnud osad volikogu liikmed, kes vaidlusega kursis, nii sinisilmsed ei olnud. Huvitav oli seegi, et Põldmäe lausa soovitas panna kuni planeeringu kehtestamiseni seisma kõik detailplaneeringute algatamised. Mina soovitasin tal hakata kainelt mõtlema ja lootsin, et ta unustab ära selle ettepaneku. Kui seda tehakse (peab tegema volikogu), siis kirjutatakse koheselt ka valmis kohtuteed mitmete maaomanikega, kellel valla kehtiva ÜP kontekstis on täielik õigus detailplaneeringuid algatada vastavalt valla ÜP-le. Saab ilmselt algatamata jätta need, millega soovitakse ÜP-d muuta. Need on aga case by case otsused ja mingit üleüldise peatamise otsust ei nõua. Neljaks nädalaks läheb ÜP avalikustamisele. Selle aja jooksul on võimalik vaideid esitada. Seega sealkandi rahval tasub end asjaga kurssi viia. Mitte vaid neil, kes soovivad arendada, vaid ka neil, kes juba seal elavad ja kelle elutingimused muutuvad suunas, mida ei saanud elukoha valikul ette näha.

Kuuenda punktiga panustati Rail Baltica ehitusse ☺ - Tallinna-Rapla raudtee 1120 ja Tallinna-Rapla raudtee 1130 katastriüksuste tasuta võõrandamine Eesti Vabariigile

Ja viimase punktina keelduti Tallinna Veele Veskitaguse küla Jägala-Pirita kanali katastriüksuse detailplaneeringu koostamise algatamisest. Eks ta selline kahe otsaga asi on. Ilmselt Tallinna Vesi käitus ülbelt ja sai ka ülbe vastuse. Sisuliselt rõhutakse rohevõrgustikule,

samas on Veskitaguse küla tiheasutus ala, kuhu võiks ka rohevõrgustiku reegleid arvestades ehitada küll. Pealegi on ca 10 aastat tagasi Suuresta külla (Golfi lähedale) rohevõrgustikku külma kõhuga planeeritud. Vahe vaid selles, et seal oli planeeringust huvitatu otsustajate siseringi kuuluv isik. Nii lihtsalt Rae vallas on asjad alates 2010 aasta jaanuarist käinud. Paraku.

Ei saa jätta siinkohal avaldamast arupärimist ja vastust sellele eemaldatud jubeda kuju teemal.

Rae Vallavalitsus

20.04.2021

Arupärimine

Vastavalt Rae valla põhimäärusele esitame arupärimise.

Tähelepanelikud vallakodanikud juhtisid tähelepanu, et vallamaja eest on kadunud nn „kunstiteos“. Info kontrollimisel selgus tõe poolest, et roostetav kunstikärakas on kadunud. Oletades, et see kadumine on seotud vallavalitsuse vastava otsusega, siis on sobiv hetk vallavalitsust kiita. Lõpuks saadi aru, et kunagi mingil seletamatul põhjusel avalikku ruumi risustav käkerdis riivas nii silma kui suurema osa vallakodanike ilumeelt.

Aga asjal on ka teine pool. Nimelt Poola keevitaja poolt tehtud maitsetuse altar oli ju kingitud (?) vallale ja seega peaks olema tegemist arvel oleva varaga. See tõstatab mõned küsimused:

- 1. Kuhu keevitaja kättemaks sai?*
- 2. Kas paigaldati mujale või müüdi Kuusakoskile?*
- 3. Kas raamatupidamislikult on maha kantud?*

Lisaks soovime vallavalitsuse poolt vastu võetud otsusest (korraldus, väljavõte istungi protokollist vms), mille alusel jubedik avalikust ruumist teisaldati.

Loodame, et saame neis küsimustes selgust ja jätame igaveseks ajalukku selle avalikku ruumi reostanud objekti, mida mõni on nimetanud ka kunstiajalugu muutvaks saavutuseks.

RAE VALLAVALITSUS

Lp Raivo Uukkivi
raivo.uukkivi@eesti.ee

Teie 20.04.2021

Meie kuupäev digiallkirjas nr 1-6/4121-1

Vastus arupärimisele

Esitasite Rae Vallavalitsusele arupärimise, milles soovite vastuseid vallamaja hoone ees olnud kunsteose osas.

Rae Vallavalitsus vastab Teie küsimustele nende esitamise järjekorras alljärgnevalt.

1. Bartosz Janczaki skulptuur "Altar" asub Vaskjalas Rae Koolimaja juures. Bartosz Janczak külastab suvel Riit ja kohalik omavalitsus tellis temalt skulptuuri. Peale seda külastab ta Eestit ja parandame kuju.
<https://kultuur.err.ee/956133/rae-valda-pustitatakse-monument-puhendusega-uuemaailma-uhiskonnale>
2. Bartosz Janczaki skulptuur "Altar" jääb Vaskjala rahvusvahelisse maakunsti keskkonda.
<https://kultuur.err.ee/614174/rae-vallas-avatakse-eesti-esimene-maakunsti-keskkond>
3. On arvel ja alles.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tanel Tammela
abivallavanem

Ja teinegi arupärimine ning sellele saadud vastus

Rae Vallavalitsus

Arupärimine

20.04.2021

Vastavalt Rae valla põhimäärusele esitame järgneva kirjaliku küsimuse.

Juba paaril viimasel aastal on meie liikluspildis tavalised veo- ja sõidua autod City Bee logodega. Tegemist autojagamise teenusega, mis ilmselgelt populaarne. Märtsi lõpus teavitati avalikkust, et City Bee on avanud oma tsooni Jüris ja see olevat esimene samm suures Eestimaa vallutusplaanis. Aktiivselt otsitakse parkimisalasid ka Viimsis, Tabasalus ning Peetris.

Terminid “tsoon” ja “parkimisala” tähendab seda, et kasutatavaid autosid saab võtta ja jätta ainult selleks ette nähtud aladele (parklad). Uudise juures olevalt pildilt on näha, et Jüris on parkimisalaks spordikeskuse parkla, Vösukese lasteaia esine parkla Laste tn poolsel küljel ja Staadioni parkla Spordi tn ääres. Ja neis parklates on täheldatav aktiivne City Bee autode kohalolek.

Kuivõrd tegemist on avalike parklatega, mis kuuluvad vallale ja need on tavaolukorras ka suhteliselt aktiivses kasutuses (spordikeskuse oma lausa pilgeni täis), siis tekkisid mõned küsimused:

1. Kas City Bee seltskonnaga on nende parklate kasutamise osas sõlmitud mingeid kokkuleppeid?
2. Miks ei kaalutud Laste ja Taaramäe tn nurgas olevat oluliselt suuremat parklat ja otsustati väga tihedas kasutuses oleva spordikeskuse ja lasteaia parklate kasuks?
3. Kas vallale makstakse parklate kasutamise eest tasu? Kui ei, siis miks? Kui jah, siis millises summas?
4. Kuhu plaanitakse Peetri parkimisala?

RAE VALLAVALITSUS

Lp Raivo Uukkivi
raivo.uukkivi@eesti.ee

Teie 20.04.2021

Meie kuupäev digiallkirjas nr 1-6/4120-1

Vastus arupärimisele Citybee Eesti OÜ tegevust puudutavas

Esitasite Rae Vallavalitsusele arupärimise, milles soovite vastuseid Citybee Eesti OÜ tegevust puudutavatele küsimustele.

Rae Vallavalitsus vastab Teie küsimustele nende esitamise järjekorras alljärgnevalt.

- 1) Citybee Eesti OÜ-ga ei ole sõlmitud kokkuleppeid parklate kasutamise osas.
- 2) Rae Vallavalitsus ei ole Teie kirja punktis 2 kirjeldatud otsuseid langetanud.
- 3) Vallale ei maksta parklate kasutamise eest tasu, kuna kokkuleppeid ja regulatsiooni sellise teenuse puhul ei ole. Pärast Rae Vallavalitsusele laekunud infot Citybee tegevuse kohta Jüris, alustas Vallavalitsus suhtlust Citybee Eesti OÜ-ga ja regulatsiooni väljatöötamist.
- 4) Parkimisalasid ei ole veel planeeritud, kuna hetkel puudub regulatsioon ja kindlad kokkulepped.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tanel Tammela
abivallavanem

18.05.2021

Oli veidi eriline ja päris pikaks kujunenud istung. Elevust tõi fakt, et üle pika aja toimus istung füüsilises, mitte virtuaalses, vormis. Erinevaks tegi istungi seegi, et see toimus valla kõige uuemas koolis – Kindluse koolis. Muidu oli nagu ikka. Enne istungi algust vabamikrofoni rubriik. Sõnavõtjad traditsioonilised – Sarik rääkis covidi olukorrast ja mina andsin üle arupärimise Räägusilla arendusalal toimuvast ülevaate saamiseks.

Seejärel algas istung päevakorras olevatel teemadel.

Esimene punkt informatiivne ja rääkis Kindluse kooli direktriss kooli hetkeseisust ja tuleviku plaanidest. Kool uus ja veel midagi väga palju rääkida polnudki, seega ettekanne kompaktne ja liigse ajaraista.

Teise punktina oli ülevaade ELVESO 2020.aasta tegevusest. Ettekandjaks ettevõtte juht. Ka see punkt informatiivne. Räägiti tehtud investeeringutest, pakutavate teenuste hinna langetamiste tagamaid, organisatsioonilistest muudatustest ja ka covidist ELVESO-s. Esitati ka küsimusi. Kuivõrd ettekandes räägiti ka Vaida katlamaja renoveerimisest ja samas on Vaidast tulnud signaalid, et katlamaja teisele korrusele on tekkinud mingi klubi formaadis mängusaal, siis esitasingi küsimuse – MIS TOIMUB? Vastuseks oli, et teine korrus olla välja renditud mingile firmale, millest ettekandja midagi enam ei mäleta. Ise ta ei pidanud selle klubi liige olema ja ei teadvat ka rohkemat enda vastutusallas oleva vara kasutajate kohta. Vaida elanikud teavad siis ettevõtte juhust enam, sest kasutajate sees pidid olema end valla (rääkimata ELVESO) omanikeks pidavad kriminaalselt karistatud härrased ja nende kamraadid. Analoogse küsimuse esitas ka Indrek Uemaa. Kuivõrd ettevõtte juhil antud teemas mälu jukerdas, siis volikogu esimees andis ülesande teemast korrektne ülevaade anda ja edastada kõikidele volikogu liikmetele. Jääme siis ootama.

Kolmanda punktina oli päevakorras Rae valla 2020. konsolideeritud majandusaasta aruande kinnitamine. Analoogselt varasemate aastatega oli ettekanne pikk ja igav. Ikka ja jälle tundub, et ettekandjal endal lihtsalt meeldib rääkida ja arutada. Selliste ettekannete (eriti kui komisjonides on juba pikalt jahvatatud) tegemisel peaksid oskama ettekandjad rääkida kõige olulisemast ja mitte jahvatama tervet aruannet ümber. Olen jätkuvalt kindel selles, et majandusaasta aruande sisulises osas on raske eksida ja seega see osa kajastabki eelmise aasta tegevust, samas olen ka mitmel aastal juhtinud tähelepanu aruande stiililisele ülesehitusele. Julgesin eilegi öelda, et seda teksti peaks toimetama. Mitte niivõrd kirjavigade (ka see on oluline, siis ei jääks teksti sisse valla nimetus väikse tähega jms) mõttes, vaid pigem stiili kontekstis. Esitatud aruannet lugedes suudab iga lugeja märgata, et mõned osad on triiki täis kantseliiti ja teised pulbitsevad ilukirjanduslikest liialdustest. Samuti võiks sellises dokumendis nimetada üht ja sama asja ühe ja sama sõnaga. Nt kasutada võiks siis kas infrastruktuur või taristu. Ilmselt ei jõudnud mu mõte ka sellel korral kohale ☺. Olulisem tähelepanek oli, et komisjonide toimumise ajaks ei olnud olemas revisjonikomisjoni arvamust ja sama komisjoni tegevusaruannet. Istungi ajaks olid need ilmunud. Kui tavaliselt komisjoni esimees oma ettekandes annab ülevaate ka komisjoni tegevusest, siis seekord seda ta ei teinud. Lugedes selle tegevusaruande kirjalikku verisooni, oli ka arusaadav miks. Nimelt saab tegevusaruandest lugeda, et komisjon ei teinudki midagi enam kui andis arvamuse majandusaasta aruandele ja sedagi copy-paste audiitori aruandest. Küll oli tegevusaruandes süüdistatud nii komisjoni

aseesimeest kui ka neid, kes pole reformierakonnale kuulekad ja moodustavad nii öelda opositsiooni. Kahjuks pole Varik siiani mõistnud, et reformierakonna tegevus on viinud revisjonikomisjoni varjusurmani, mitte miski muu. Reformarid pole lihtsalt julgenud anda komisjoni oma oponentide juhtida, on käitunud hea tava vastaselt ja sealt kõik järgnev. Samas kordan varasemalt öeldut - nad ongi seda komisjoni suretanud tahtlikult.

Neljanda punktina oli jällegi informatiivne Rae valla 2021. aasta 3 kuu majandustegevuse ülevaade. Täiesti mõttetu ajaraisk, mis oleks võinud toimuda ainult paberil. Keerma ei saanud jälle hoogu peetud ja see oli nii neetult igav 😊.

Viidendaks Rae valla jäätmehoolduseeskiri esimene lugemine. Sisaldab muudatusi, mis tulenevad vahepealsetest seadusemuudatustest, aga reguleerimist vajas ka jäätmepunktide ja jäätmejaama opereerimise küsimus.

Kuuendaks Rae Vallavolikogu 15. mai 2012 määruse nr 25 "Rae valla haridusalase tunnustamise kord" muutmine. Tunnustatavate kategooriaid lisati. Üks võeti ka ära. Maitseasi ja mina küll ei viitsiks sellel teemal vaielda. Üks oluline muudatus oli ka ja seda oleme varem ka taotlenud – nüüd saavad preemiat ka need, kes lõpetavad medaliga mõnes Rae vallast väljaspool asuva gümnaasiumi. Vallavalitsus soovis selle määrusega saada ühele poole esimese lugemisega. Ilmselt oleks ka saanud, aga Isamaa esindajad hakkasid venitamise taktikat kasutama. Ilmselgelt näha lähenevate valimiste märke 😊. Millegi tõttu volikogu esimees saatiski asja teisele lugemisele. Päris naljakas, sest Vendel ütles Laiusele otse puldist – eks enamus otsustab. Teisisõnu oli sõnum- reformil on enamus otsustamiseks olemas ja Isamaa oma mõne häälega ei muuda miskit.

Seitsmendaks Sotsiaalteenuste osutamise kord Rae vallas esimene lugemine. Peamine eesmärk täita ministeeriumi soovitus ja tõsta erinevad täna juba kehtivad analoogsed korrad kokku. Ka sellele oleme juba varem tähelepanu juhtinud, kuid eks ministeeriumi soovitused olid kaalukamad.

Ja lõpetuseks Rae Vallavolikogu revisjonikomisjoni liikme valimine. Sellest ei teagi rohkemat, sest reform ja isamaa jäid seda teemat isekeskis lahendama, on ju nende demokraatias järelevalve tegemine järele valvatava oma teha.

15.06.2021

Üle pika aja saime kokku vallamajas ja ilma maskiballita, va mõni, kellel on võlts naeratusena mask ees alati kui kodust väljub. Eriliseks tegi eilse istungi seegi, et vabamikrofoni võimalust ei kasutanud keegi, sh mina. Minu puhul polnud mitte küsimuste puudumises põhjus, pigem jalgpallis 😊 ja soovis ruttu istungiga ühele poole saada. Arupärimisi saab esitada ka istungite vahelisel perioodil.

Päevakorra kinnitamisel tegin ettepaneku võtta välja viimane päevakorra punkt - Rae Vallavolikogu revisjonikomisjoni liikme valimine. See on lihtsalt naeruväärne kuidas püütakse valida inimest, sest põhimäärus käsib, aga samas ei valita kedagi. Süüdistatakse opositsiooni?! Kulla koalitsionärid – kui suutsite terve volikogu volituste perioodi heast tavast (revisjonikomisjoni juhib opositsiooni esindaja) mööda vaadata, siis nüüd mängida mingit demokraatiat on juba pöördumatult hilja. Kui tahate täita põhimäärust, siis pange oma liige

paika ja korras. Koalitsiooni mitte kuuluvad volikogu liikmed selle tsirkusega ei kavatse tegeleda. Ei tegelenud ka eile ja lahkusime enne viimast punkti. Ei soovinud põhimäärust täita teinegi pool ja eks siis näeme seda punkti järgmisegi istungi päevakorras. Hale mäng Kõivu poolt.

Algas kinnitatud päevakorra kohane istung

Esimeses punktis saime iga-aastase ülevaate *õiguskorrast Rae vallas*. Ettekandjad politseist: Malle Tiirusson ja Rainer Väli. Ettekandest ilmnnes, et ega midagi eriti tavaraamist väljuvat polnud ka eelmisel aastal. Kui siis üle maailma üha populaarsemaks kujunev lähi suhte vägivald. Ega keegi ei oskagi faktidega põhjendatult selgitada, aga meile eile arvati, et covidist tingitud kodus passimine ehk võis viia selle väärteoliigi kasvule. Ma arvan, et kindlasti on selleski oma tõetera, aga tegelikult on kasvu taga üleüldine trend iga asja nimetada lähi suhte vägivallaks ja julgus (tihti ka kättemaksu soov) kiiresti politseid kutsuda. Eks seda raporteerimist julgustavad ka erinevad prominendid, alates presidendist. Olen kindel, et kui keegi võtaks kätte ja sukelduks kõikidesse nn lähi suhte vägivalla juhtumistesse, siis suur osa ei kvalifitseeruks. Kahjuks pole kellelgi huvi sellist ebapopulaarset uuringut tegema hakata 😊. Aga kindel on see, et probleem ise on ka olemas ja veel kindlam on seegi, et väga paljud tõsised vägivalla juhtumid ei jõua avalikkuse ette kunagi.

Üks huvitav tähelepanek ettekandes öeldu osas veel. Nimelt sooviks politsei näha korrakaitse ametnikku kohaliku omavalitsuse koosseisus. Analoogselt MUPO-le Tallinnas. See on vahva, sest meil oli see ametnik juba 2005 aastast tööl, kuid tegi oma tööd nii hästi, et hakkas vallavalitsust segama (sõbrad kaebasid, et ametnik ahistab) ja nii reformierakondlik vallavalitsus eesotsas Võrklaevaga ta minema peksis. Nüüd peab kõike tema tööd tegema politsei.

Ja veel üks tähelepanek. Mitmete väärtegude (liiklus, narko) suur arv Rae vallas pole seotud meie kodanikega. Liikluses nt kiiruserikkumised Tartu mnt-l või ringteel või narkoleiud arestimaja kundedelt. Ma olen juba aastaid teinud ettepaneku esitada meile andmed nii, et need anomaaliad oleks eelnevalt eemaldatud, aga paraku pole see ilmselgelt politseile huvitav, nende jaoks on oluline registreerida sündmus sinna omavalitsusse kus tegevus tehti/avastati. Nii oli nt aastaid tagasi Vasalemma vald üks kriminogeensemaid. Uurimisel selgus, et kõik vanglas toimunud intsidendid registreeriti Vasalemma valla väär- ja/või kuritegudeks.

Seejärel sai esitada ka küsimusi. Neid ikka oli. Ise küsisin, et kas tänane riigi tasandil reformierakonna poolt dikteeritud populistlik kärpekirves ka politsei tegevust mõjutab. Vastus oli ebalev, aga kahtlemata jaatav. Kahjuks ei saanud täpsemalt vastata, sest nad ei teadnud veel (väidetavalt) isegi kõike, mis juhtuda võib. Küll aga jõuti jällegi selleni, et kogukond võiks ühiskondlikus korras (abipolitseinikud) aidata. Küsisin, et kui palju meil siis neid abipolitseinikke vallas on, sain vastuseks – aktiivseid 3. Minu teadmiste kohaselt on neli korda väiksema rahvaarvuga Raasikulgi neid palju enam.

Küstiti ka Jüri koolis toimunud kakluse kohta. Vastus oli kummastav – saime teada vahetult enne Delfis loo ja video avaldamist. Teades, et tegelikult toimus intsident ca nädal enne avalikuks muutumist, küsisin kas kool/vald oleks pidanud kaasama (vähemalt teavitama) koheselt ka politsei. Vastus oli, et ilmingimata sellist kohustust pole ja kool püüdis seda teemat maja sees lahendada.

Huvitav oli ühe kolleegi küsimus. Ta küsis, et kuidas politsei suhtub omavalitsuses korrakaitsega tegeleva üksuse loomisesse???? Ja seda küsis ta pärast seda kui ettekandes oli ettekandja just viidanud sellise ametniku vajadusele ja küsimustele vastamisel tähtsustanud abipolitseinike tööd. Kolleeg istus küll ettekandjale kõige lähemal, aga tundub, et jutt läks tal kõrvust mööda? Rohkem tähelepanu võiks ju olla, siis ei näitaks ennast nii rumalana.

Teise punktina võeti vastu *Rae valla jäätmehoolduseeskiri*. Erilist arutelu polnud, parandusettepanekuid eelnõule ei esitatud.

Kolmanda punktina võeti vastu *Sotsiaalteenuste osutamise kord Rae vallas*. Analoogselt eelmisele puudusid siingi parandusettepanekud ja arutelu ei järgnenud.

Neljanda punktina oli päevakorras *Rae Vallavolikogu 15. mai 2012 määruse nr 25 "Rae valla haridusalase tunnustamise kord" muutmine*. Siin oli arutelu ja olid ka parandusettepanekud, mis sisaldasid enamasti mingi kategooria lisamist tunnustatavate hulka. Laiuse ettepanekut reformierakondliku juhtimisega hariduskomisjon ei toetanud (eelmise istungi ähvardus Vendelilt Laiusele töötas – enamus otsustab). Laius püüdis veel istungilgi oma ettepanekut õigustada. Ühe õigustusena teatas ta, et otsitakse õpetajaid tikutulega ja just sellise tunnustamise kord oleks motivaatoriks nende leidmisel. See põhjendus oli nii juhm, et soovisin ka repliiki öelda. Repliik seisnes selles, et ei õpetajad ega keegi teine ei tee oma karjääriotsuseid selle alusel kas kuskil vallas on mingi tunnustamise kord, mille alusel ta võib ehk kunagi saada mingi tunnustuse. Otsus tehakse töökeskkonna ja masktava tasu alusel. Üldse ei tohiks parimate tunnustamist devalveerida andes igale teisele oma lepingujärgse töö tegemise eest tänukirju. Tunnustada tuleb parimatest parimaid ja seda tulebki teha siis ka korralikult.

Viiendaks punktiks oli Rae valla 2021. aasta teine lisaeelarve. Keerma ületas end ja ettekanne oli konstruktiivne ja ilma liigse venitamiseta.

Järgnes *Rae Vallavolikogu 12. aprilli 2011 määruse nr 56 „Rae valla põhimäärus“ muutmine*. Tegemist esimese lugemisega. Eelnõu sisaldas kahte olulist täiendust, mis mõlemad tingitud just opositsiooni heast tööst. Esimene oli sisekontrolliga seonduva lisamine põhimäärusesse. Sisekontrolli ametikoha võitles struktuuri just opositsioon mõned aastad tagasi. Siis ei leitud (pigem ei soovitud) kohale ametnikku ja osteti teenus sisse. Nüüd on ametnik olemas ja ilmselt tal on ka ametijuhend, kuid tema tegevus on õigusakti tasemel täpselt reguleerimata. Kui muudatus ära hääletatakse, siis saab ka see puudus kõrvaldatud ja meie algatus lõpuni viidud. Teinegi muudatus on alguse saanud opositsiooni paari kuu tagusest tähelepanu juhtimisest. Põhjuseks oli sõidujagamisteenuse City Bee omavalililine avalike parklate kasutamine. Nüüd siis püütakse põhimääruse tasemel valla vara kasutamise norme muuta, et vallavalitsus saaks selliste uute teenuste tegijatega kokku leppida.

Viimasteks punktideks olid valimiste korraldamisega seotud küsimused *Rae Vallavolikogu liikmete arvu määramine ja valimisringkonna moodustamine ning Rae valla valimiskomisjoni liikmete nimetamine*.

24.08.2021

Üritus pidi olema nädal varem, kuid siis lükati see edasi järgneva põhjendusega:

Kuigi augustikuu kolmas teisipäev on 17.august, siis olles läbi rääkinud ja kokku leppinud vallavanemaga ning arvesse võtnud Põhja piirkonna üldplaneeringuga seotut, kutsun augustikuu volikogu kokku neljandal teisipäeval ehk 24.augustil 2021 algusega kell 17.30.

Volikogu päevakord saadetakse ja materjalid laaditakse VOLIS-esse üles tavapärasel ajal enne volikogu.

Head tervist ja kohtume 24.augustil Rae kultuurimajas!

Nagu kirjast näha – kohtumine Rae kultuurikeskuses. Aga võta näpust! Kui juba istungi kutse saadeti, siis oli sellega kaasas järgmine teade:

Võttes arvesse jällegi tõusuteel olevaid koroonaviirusesse nakatumise näitajaid ning soovides anda omapoolne panus füüsilise kokkupuutumise vähendamiseks, ei pea mõistlikuks Rae vallavolikogu 24.augusti 2021 istungi korraldamist füüsilise kogunemisena kultuurimajas.

Seetõttu kasutan Rae valla põhimääruse § 21 prim sätestatud võimalust ning kutsun kokku Rae vallavolikogu 24.augusti 2021 istungi e-istungina Teamsis (link sama kirja lõpus, valides Jätka selles brauseris pole eraldi kontot vajalik luua Windowsil).

Eelnõudega on võimalik tutvuda aadressil www.volis.ee. Kindlasti istungi alguses sisse logida ka volis.ee keskkonda.

Soovi korral on siiski võimalik tulla füüsiliselt kohale Rae kultuurikeskuse suurde saali.

Selle tõblemise kohta on 2 mõtet:

1. Vallavalitsus ei suutnud Põhja piirkonna üldplaneeringu osas esitatud vaidele vastust lihtsalt õigeaegselt valmis saada¹.
2. Interneti kaudu istungi korraldamise osa nii palju kommentaariks, et viidatakse viiruse tõusule (mida meedias toodud arvud ei kinnita), teisalt sama mees kutsus külma kõhuga eelmise aasta 26.03 kokku sisutu päevakorraga volikogu istungi juba väljakuulutatud eriolukorra (12.03) tingimustes. Ja seda vaatamata meie (ka erinevate ministriumite) soovitusetele, seda mitte teha. Saa sa siis aru, mis selles peakeses toimub!

Istungist endast.

Algas ikka asi vabamikrofoniga. Esimesena kõneles vallavanem ja rääkis seisust koroonarindel. Vallas pidavat olema ca 30 nakatunut päevas ja neist 25% vaksineeritute/läbipõdenute hulgas. Täiskasvanute osas vaksineerimise protsent 72, laste osas väiksem, kuid peaks kasvama jõudsalt kui koolides alustatakse vaksineerimisega. Käima pannakse ka vaksineerimisbussid, mille graafikud valla kodulehel.

¹ Vastusega tutvumise järel saab öelda, et väga lihtne ja üldse ei mõista miks sellepärast pidi midagi edasi lükkama. Maksimaalselt tunni ajaga kokkupandav

Tegemist ilmselt eelviimase selle koosseisu istungiga, siis seetõttu soovisime oma fraktsiooniga saada vastuseid mõnele lõpetamata teemale. Esitasime kaks arupärimist. Esimene neist Ülemiste liikumis/tervise radade osas ja teine Seli külas oleva ebaseadusliku rajatise osas

Lõpuks andsin avalduse tagasiastumise kohta innovatsioonikomisjoni aseesimehe kohalt. Põhjendust saab lugeda avaldusest endast (käesoleva kokkuvõtte sabas).

Lõpetuseks rääkis Indrek Uuemaa revisjonikomisjoni viletsast tööst, mille tegi maatasa vallavalitsuse seisukoht.

Seejärel läks edasi päevakorra kohaselt.

Esimese punktina oli päevakorras *Rae valla jäätmekava aastateks 2021-2026 vastuvõtmine*. Tegemist esimese lugemisega. Ettekanne jäätmekava koostaja (konsultant²) poolt hea. Põldmäe tuli välja ketserliku (loe: ka ebademokraatliku) ettepanekuga, et võtaks esimesel lugemisel vastu, mis siin ikka arutada. Et olevat vaja mingi abiraha taotlemiseks. Tuletasin siis meelde, et määruseid võetakse üldjuhul vastu vähemalt kahe lugemisega, et volikogu liikmed saaksid oma seisukohti kujundada ja ehk ka vajadusel ettepanekuid teha. Ikkagi demokraatlik menetlus ju. Pealegi kuulub jäätmekava arengukavade valdkonda ja arengukavasid peab kahel lugemisel menetlema. Lõpetuseks tuletasin Põldmäele meelde, et jäätmekava koostamisega alustati alles siis kui eelmine oli juba lõppenud. Kui oleks õigel ajal uue koostamisega oleks alustatud, siis oleks ta ammu vastu võetud. Ka algatamisel oli sellest hilinemisest juttu ja siis sama mees ütles, et pole probleemi, kui mingi taotluse juures on jäätmekava vaja, siis pidid erinevad otsustajad (nt KIK) arvestama ka sellega, et on koostamisel kava olemas. Selle peale puterdas mees tänagi, et no jah. Samas peab ikkagi rõhutama, et jäätmekava saab õigusaktiks alles pärast vastu võtmist. Menetluses olev pole ühegi taotluse juures mingiks argumendiks. Põldmäe peaks seda isegi hästi teadma ja kui nüüd jääb mingi toetus saamata, siis on see puhtalt tema tegemata jätmine. Volikogu liikmed olid minuga ühel nõul ja nii läks jäätmekava eelnõu teisele lugemisele.

Teise punktina oli päevakorras *Rae valla 2020. aasta 6 kuu majandustegevuse ülevaade*. Üldiselt rutiin, kuid saime teada, et suurarendaja BlueSky on vallale planeeringu lepingute kohased sotsiaalsed osalustasud võlgu ja tegemas pankrotti. BlueSky on just see kompanii, kellel oli väga hea läbisaamine mõnegi vallaametnikuga (kuuldavasti Põldmäe seltskonnaga) ja kellele taheti suruda läbi erinevaid soodustusi. Näis kas hakkab siit miskit ka arenema ☹️³.

Kolmandaks. *Rae Vallavolikogu 12. aprilli 2011 määruse nr 56 „Rae valla põhimäärus“ muutmise- II lugemine*. Viidi põhimäärusesse punktid sisekontrolli töö korraldamiseks ja püüti reguleerida sõidujagamise teenuse küsimusi ja üldse valla platside kasutamist ka nt laatare ja taluturgude tarvis. Võeti vastu.

Neljandaks. *Rae Vallavolikogu 17. aprilli 2018 määruse nr 11 „Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord puudega lapse hooldajale“ muutmise*. Läks teisele lugemisele. Ka siin püüti läbi suruda esimesel lugemisel vastu võtmist, sj vallavalitsus seda isegi ei taotlenud. Komisjonis

² Muidugi ei mõista miks Rae vallavalitsuse puhul on vaja kasutada konsultanti, aga see selleks

³ Rae vallas on ju üks kogemus olemas – partnerid läksid riidu ja reformierakonna juhid said kriminaalkorruptsiooni korruptsioonis

otsustati samuti, et loetakse 2 korda. Ei teagi, kuidas see volikogus lappama läks. Kutsusime mürgeldajad korrale ja eelnõu läks teisele lugemisele.

Viidendaks. *Rae Vallavalitsusele loa andmine Rae valla asutuse Assaku Lasteaed ümberkorraldamiseks.* Mõistlik tegevus iseenesest. Kunagi oli vaja Aruheina lasteaeda kiiresti avada, siis liideti ta juba olemasoleva Assaku külge, sest seaduse kohaselt võtab lasteaia asutamine pikalt aega. Minu küsimus oligi (komisjonis) miks alles nüüd ja miks puudub otsuse eelnõu Aruheina lasteaia asutamiseks?

Kuuendaks. *Tänukirja andmine.* Küsimusi tekitav eelnõu. Isamaa liikmed esitasid autasustamiseks enda valimisnimekirjas kahtedel valimistel figureerinud inimese. Põhjendused ei näidanud väga seotust Rae vallaga ja mõned aastad tagasi iseloomustasid külaelanikud teda pigem nii, et ta tänukirja sellise iseloomustamise kontekstis ta küll väärt poleks. Samas inimene võib ju muutuda, kuid hea tava pole kindlasti, et omasid hakatakse enne valimisi autasustama. On selge, et ettepanekuid võib teha igaüks ja igaühe suhtes, samas peaks mingid kombesid ikka säilima. Siin oli veel üks huvitav sõnavõtt. Indrek Varik ütles nutuselt, et mis siis kui omad toetavad, et mõnda ei toeta omadki, et anname ikka selle tänukirja ära. Mul läks süda härdaks ja nii ma võtsin sõna ja ütlesin, et mul on väga kahju, et omad Varikut ei toeta, et mina küll tänan teda puhtalt kaastundest (tegusid, mille eest tänada, ju pole). Oli ka sõnavõtte, et volikogu liikmed ei tunne teda. Selle peale ütles volikogu esimees, et ta on käinud volikogus sinilille kampaania ajal sinilillile müütamas. Noh tegelikult pole seegi ju argument. Hääletamisel sai ta 11 poolt häält ja tänukirja, samas jättis 5 volikogu liiget hääletamata, 2 olid erapooletud ja 2 vastu. Teisisõnu ei olnud selles küsimuses üksmeelt ei volikogus tervikuna ega koalitsiooni siseseltki.

Seitsmendana oli päevakorras punkt, mille tõttu väidetavalt oli vaja istung nädal hilisemale ajale lükata. *Vaideotsus Rae Vallavolikogu 20.04.2021 otsusele nr 151 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande nõuetele vastavaks tunnistamine“ esitatud vaide lahendamiseks.*

Eelnõu (vastus vaide esitajatele) oli selge ja küsimusi ei tekitanud. Küll esitasin küsimuse, et miks ÜP menetluse käigus inimestele ei selgitatud ja miks lastakse inimestel tunda, et neist on üle sõidetud? Kui õigel ajal ja õiges toonis selgitada, siis jääksid sellised vaidlused olemata.

Mida me päevakorrast ei leidnud? Ei olnud siin traditsioonilist revisjonikomisjoni liikme valimist ☹️. Tekkis võimalus, et Kõiv sai lõpuks aru. Aga ta ise purustas selle illusiooni ja teatas, et kuna tegemist isikuvalimisega, siis ei saa ju seda teha kui me pole füüsiliselt koos. Nii on võimalus, et see idiootsus kajastub viimase istungi päevakorraski, seda vaatamata asjaolule, et kui mandaadiperiood lõppeb, siis on lõpp ka sellel komisjonil selles koosseisus.

21.09.2021

Tegemist mandaadiperioodi viimase korralise istungiga, kus võimalik osaleda läbi internetiavaruste või siis füüsiliselt kohale ilmudes. Alustuseks ikka avatud mikrofoni rubriik. Seekord otsustasime anda sisse umbusaldusavalduse volikogu esimehele. Eelkõige tänamaks selle eest, et ta on suutnud revisjonikomisjoni töö nullida terve oma postil veedetud aja. Loomulikult saab küsida, et mis te pullite, viimane istung jne. Jah, muidugi me teame, et see

aktsioon ei muuda midagi isegi siis kui juhtuks läbi minema. Seda poleks ehk ka tulnud, kuid päevakorras viimasena olev punkt ei jätnud muud võimalust ning see on selge hinnang volikogu esimehe tegevusele üldiselt. Avaldusega saab kohtuda revisjonikomisjoni tegemistele keskenduvast teemas.

Järgmisena võttis sõna Indrek Uuemaa, kes rääkis enda 25-aastasest volikogu liikme kogemusest ja tänas kaaslast sellel teel. Soovis ka kõigile jätkajatele edu.

Kolleg Meelis Rosenfeld noomis oma sõnavõttus Mart Võrklaeva. Pigem läks see sõnavõtt küll riigipoliitika radadele. M.Rosenfeld oli pahane, et Mart-poiss EKRE suunas riigikogu töö väidetava takistamise pärast sõna võttis. Tuletas talle meelde neid idiootlikke parandusettepanekuid, millega just reformierakond ajas umbe kooselu seadusega seonduva referendumi arutelu. Need ettepanekud on ka meie foorumis ära toodud olnud, kes viitsib see ka leiab.

Vallavanem rääkis pisut pandeemia olukorrast ja vaksineerimisest. Väidetavalt on Rae vallas tänaseks 75% vaksineeritud.

Seejärel läks edasi päevakorra kohaselt.

Esimese punktina oli Ülevaade Rae vallavolikogu innovatsioonikomisjoni tööst. Ilmselgelt oli see päevakorras põhjusel, et eelmisel istungil kritiseerisin komisjoni tegevust ja selle mõttetust. Nüüd siis vaja kastaneid tulest tuua. Võrklaev oli kokku pannud *copy-paste* meetodil komisjoni protokollidest ülevaate, mis oli volikogu liikmetele edastatud. Sellegipoolest oli vaja see paber eelmise aasta osas üle käia ja käesoleva aasta osas sõna-sõnalt ette lugeda. See oli juba iseenesest innovaatiline tegevus. Tegelikult oli 10-lehelisest kokkuvõttest 6,5 lehte eelmist aastat puudutav ja jaanuaris juba korra ette loetud. Käesoleval aastal on plaanitud 8 koosoleku asemel toimunud 3 (veebr, märts, aprill), neist viimase protokoll jõudis dokumendiregistrisse 27.08. Lisaks dubleerisid needki koosolekud alatiste komisjonide tööd (haridus ja keskkond). Loomulikult on olnud komisjoni koosolekutel huvitavaid ettekandjaid ja ettekandeid, kuid selle jututoa asemel oleks saanud need teemad läbi käia ka alatistes komisjonides.

Ettekandele järgnenud arutelu küsis Kalle Isand ettevaatlikult, et kas sellisel dubleerimisel mõtet, Oleg Tšubarov ütles otse, et sellisel kujul mõtetu. Volikogu esimees teatas, et tema kui komisjoni üks isadest on rahul, sest see komisjon oma mõtetelt vaba. Järelikult teised ei ole või? Eks seda teemat võibki jahuma jääda, kuid selge on see, et selliste jututubade teemad võivad olla vahel ka huvitavad, aga selleks ei pea ju moodustama komisjoni. Samad esinejad võiksid käia selleks ellu kutsustud komisjonides, mitte mingis eraldi loodud jututoas, milles räägitu ei pruugi alatiste komisjonide arutlustesse jõudagi. Küsiti, et kas püstitatud eesmärk täitus? Võrklaev vastas, et mitte täiesti. Ei saanudki ju täituda kui sellel aastal vaid 3 koosolekut suudeti kokku kutsuda.

Teiseks Rae valla jäätmekava aastateks 2021-2026 vastuvõtmine. Teine lugemine. Parandusettepanekuid ei olnud. Eelnõud tutvustas Sarik. Kohe soe tunne tekkis, sest mees sai aru (erinevalt Võrklaevast), et volikogu liikmed tutvuvad eelnõudega ja neid ei pea ümber jutustama. Lühike jutt ja hääletama. Võeti vastu.

Kolmandaks Rae Vallavolikogu 17. aprilli 2018 määruse nr 11 "Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord puudega lapse hooldajale" muutmise. Samuti võeti vastu.

Neljandaks *Kinnisasja võõrandamine avalikul enampakkumisel.* Ei tea miks tuline kiire. Põhjendused ei vääri kriitikat. Eelarves ja eelarve strateegias müüki ettenähtud polnud, kuid väidetavalt on huvilisi. Tegime ettepaneku jätta otsustamine järgmisele volikogu koosseisule või tõsta alghind kahekordseks (110 000.-). Huvitaval kombel läks see ettepanek läbi. No ootan huviga, kes ostab ja kui palju tuleb pakkujaid.

Viidendaks *Rae valla jaoskonnakomisjonide moodustamine ja liikmete nimetamine.* Küsisime, et miks 1.jaoskonna liikmeid tunduvalt enam kui mujal. Vastati, et see komisjon tegutseb ka eelvalimiste ajal ning viib valimisi läbi ka vanglas jne. Samuti soovisime teada kui palju on erakondade esindajaid nimekirjades Vastus oli, et SDE ja reform esitasid.

Ja lõpetuseks *Rae vallavolikogu revisjonikomisjoni aktist kontrolliküsimuse „Vallavalitsuse tegevuse seaduslikkuse, tulemuslikkuse ja mõjususe hindamine vallas asuvate ebaseaduslike ehitistega tegelemisel“ teostatud kontrollimise kohta.*

See oli kino, millega tasus anda lõppakord perioodi korralistele istungitele. Esitasime ka oma fraktsiooni seisukoha, mille palusime lisada protokollile. Lähike kokkuvõtte oleks, et revisjonikomisjon esitas oma akti, vallavalitsus tegi selle maatasa, revisjonikomisjon esitas „uue“ akti, milles sisulist muudatust polnud ja ennäe imet vallavalitsus kiitis. Meie seisukohta saab lugeda eraldi revisjonikomisjonile pühendatud teemas.

Esitan siingi meie umbusaldusavalduse:

Rae Vallavolikogule

Jüris, 21. septembril 2021

Avaldus umbusalduse algatamiseks Rae vallavolikogu esimehele Tõnis Kõivule

Käesolevale avaldusele allakirjutanud leiavad, et Tõnis Kõiv ei ole saanud volikogu töö korraldamisega hakkama. Etteheiteid on mitmeid, kuid üheks olulisimaks puudujäägiks on volikogu poolt vallavalitsuse üle teostatava järelevalve takistamine.

Ei pea vist rõhutama, et volikogu töö juhtimise alla kuulub muuhulgas järelevalvet teostava komisjoni töö tagamine. Tagamise defineerime siinkohal - toimiva (suutelise ja teotahtelise) komisjonikoosseisu kokku panemine. Revisjonikomisjon on volikogu töö oluline instrument, mis hea tava kohaselt antakse juhtida opositsiooni esindajale. Seda on võimalik teha vaid koalitsiooni ja opositsiooni koostöös. Koostööks on siinkohal, et opositsioon ütleb oma kandidaadid ja koalitsioon aktsepteerib need. Mitte nii, et koalitsioon valib opositsiooni seltskonnast temale sobiva ja nõuab, et ka opositsioon seda valikut toetaks. Paraku on volikogu esimees enda jaoks mõiste „hea tava“ just viimase skeemi kohaselt lahti mõtestanud ja püüdnud seda dikteerida ka opositsioonile.

Eeltoodut teades saame järeldada, et volikogu esimees ei ole suutnud tagada, kogu tema poolt volikogu juhtimise aja jooksul, demokraatliku hea tava järgimist. Nii on „juhtinud“ komisjoni koalitsiooni esindaja(d) ja sisulise, seaduses ning valla põhimääruses ette antud tegevuste tegemise asemel on tehtud kõik, et järelevalve toimingud oleksid pidurdatud ja volikogu poolt vastu võetud tööplaanid jääksid täitmata.

Kõike eelnevat arvestades ja tuginedes Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §46 lõikele 1 teeme ettepaneku Rae vallavolikogu esimehe Tõnis Kõivu umbusaldamiseks põhjusel, et ta pole suutnud tagada töövõimelise revisjonikomisjoni moodustamist ja seega on takistanud volikogu poolset järelevalvet vallavalitsuse tegevuse üle. Vastavalt Rae valla põhimääruse §21 lõikele 4 teeme ettepaneku kutsuda kokku volikogu istung umbusaldushääletuse läbi viimiseks 08.10.2021

Raul Siem	Meelis Rosenfeld
Indrek Uuemaa	Oleg Tšubarov
Velor Viitak	Margus Valgma
Raivo Uukkivi	

08.10.2021

Enne istungit kirjutasin nii:

Täna toimub 2017 aasta valimistel valitud volikogu koosseisu viimane istung. Istung ei ole korraline. Tegemist on volikogu liikmete poolt kokku kutsutud istungiga, mille ainsaks päevakorra punktiks on volikogu esimehele Tõnis Kõivule umbusalduse avaldamine.

Andsime avalduse umbusalduse algatamiseks 21.septembril toimunud korralisel (viimasel) istungil.

***Minult on küsitud, et miks?** On selge, et see algatus ei lõppe umbusaldamisega? Tegelikult oskavad algatajad ise ka numbreid kokku lugeda ja loomulikult teavad sedagi, et umbusaldust enamuse volikogu liikmete poolt ei järgne. See on ka põhjuseks miks pole sarnast algatust mandaadiperioodi sees teinud. Kuigi põhjuseid on volikogu esimees oma erapooliku suhtumise või pealiskaudse suhtumisega andnud mitmel korral.*

Käesoleva algatuse mõte on siiski deklaratiivne seisukoha avaldamine, millega anname teada, et volikogu esimees pole juhtinud volikogu häid tavasid (tihti ka kirja pandud regulatsioone) järgides. On üks kogu perioodi läbiv teema, mis iseloomustab eelöeldut. Selleks on mäng revisjonikomisjoniga. Ja põhjuseks (nagu Kõiv ise on seletanud) pole mitte mingi neljanda liikme valimises ebaõnnestumine vaid hea poliitilise tava eiramine kus järelevalve komisjoni ei panda juhtima koalitsiooni (loe: kontrollitava) esindajat. Hea poliitiline (ka demokraatlik) tava on, et sellist komisjoni juhib vähemuse esindaja. Ja just see esindaja, kelle nimetab see sama vähemus. Seda käitumist ei ole Kõiv suutnud omaks võtta ja just see on põhjuseks talle umbusalduse avaldamiseks.

Tähelepanu peab juhtima veel asjaolule, et Kõiv siiski pole kindel, et mõni tema kamraad ei väärata ja seega kutsuti kummaliselt covid 19 viiruse kolmanda laine tõusu ajal kokku füüsilise istung. Füüsilisel istungil saab hoida tegevuse terava pilgu all, distantilt äkki keegi ikka vajutab poolt nuppu. Tegemist tavalise avaliku hääletusega, seega poleks üldse vaja rahvast ühte ruumi kokku ajada. Näitab seegi volikogu esimehe ebakompetentsust. Loodan, et mõni koalitsiooni esindaja otsustab siiski ka väljendada oma rahulolematust.

Pärast istungi toimumist kirjutasin järgmist:

Läkski nii nagu arvasime. Tulemus oli küll 7 umbusaldamise poolt ja 5 vastu (saalis oli volikogu liikmeid 14), kuid see üleolek ei maksa miskit. Umbusaldamisel on vaja volikogu koosseisu poolt häälte enamust. Seega Rae volikogus 13 poolt häält.

Aga kõigest järjepanu. Enne istungi ametlikku algust oli ikka vaba mikrofone rubriik. Sõna võttis kohaliku poliitikaga lõpparvet tegev Indrek Uuemaa ja taunis Agu Laiuse laimavaid sõnavõtte sotsmeedias. 25-aastase karjääriga poliitiku sõnad olid Laiuse suunas rasked. Ta tuletas meelde, et Laius on juba pidanud vastutama oma sõnade eest korra ja läbi kohtukaotuse ja pole välistatud, et jätkuva laimu levitamise tõttu (lisaks valimistel mitte osaleva isiku suhtes) toob ilmselt uue kohtulahingu.

Seejärel küsisin Laiuselt, kes istungit juhatas, et miks koroonalainete tingimustes otsustati teha füüsiline istung? Umbusalduse hääletus on avalik ja seega võiks seda ka üle interneti teha. Laius ütles, et tema otsustas ja lihtsalt tahtis, et inimesed saaksid olla silmsides. Naljakas tundub küll, aga mis teha.

Ja siis hakkasime pihta. Mina selgitasin veelkord umbusaldamise põhjuseid. Meie eelmisel istungil antud avaldus oli küll põhjalik, aga tundub, et umbusaldatav ei saanud sellest aru või siis viis sihiku oma sotsmeedia kommentaarides meelega muule. Seega püüdsin aeglaselt ja selgelt veelkord selgitada. Kui umbusaldatav hakkas oma seisukohta esitama, siis tundus, et mina olin ikka rääkinud ilma asjata, sest selgitused, mis umbusaldatava suust esile tulid, olid ikka sootuks teisel teemal. Tavapärane aia ja aiaaugu näide. Huvitavamaks läks küsimuste voorus. Neid esitati umbusaldajatele kui ka umbusaldatavale. Need küsimused olid seinast seinast ja läksid vahe peal ka teemast päris kaugemale. Mina nt sain teada, et mõni vennike on istunud volikogus 4 aastat ja ei taipa siiani, mis asi see volikogu on ja mida teeb.

Huvitav oli seegi, et Isamaa esindajad olid kõik kohal, aga ei teinud piiksugi. Miks nad tulid, sellest aru ei saagi, sest nagu eespool ütlesin, umbusaldushääletusel loevad vaid ja ainult poolt hääled. Selline see viimane istung sai, üks lihtne hääletus, aga juttu jätkus kauemaks.

Väike tehisintellekti nali päeva lõpetamiseks.

Rae Vallavalitsus
Kohaliku omavalitsuse istungite infosüsteem

Koosseisud | Istung | Õigusaktid | Algatused | Osale

Istungid

Istungi liik: - kõik - Filtreeri

Kuupäev	Istungi liik:	Omavalitsus	Päevakord	Protokoll	Ülekanne
08.10.2021	Volikogu	Rae Vallavalitsus	Rae Vallavolikogu 08.10.2021 istung (1)	Vaata	-

1 Umbusalduse avaldamine
Eelnõu ja ettepanek Umbusalduse avaldamine (08.10.2021)
Tulemus: Otsus
Hääletustulemus: 5 4 0 12
(Vastu võetud)

Läbi VOLISE hääletasid seitsmest poolt hääletanust 5 ja viiest vastu hääletanust 4. Teised väljendasid end käega. VOLIS on kogu teemast igal juhul õigesti aru saanud 😊 ja genereerinud tulemuse oma süsteemi – OTSUS VASTU VÕETUD. Tubli VOLIS!

Ja ongi kogu periood lühidalt üle käidud. Sai nalja, arutati olulistel teemadel. Suruti läbi küsitavaid otsuseid ja kaeti need kohmakalt kollektiivse vastutusega. Kindlasti tehti vajalikke otsuseid. Midagi väga säravat ja erakordselt positiivset ei juhtunud. Paar erakordselt ülbet tegu oli kindlasti ja need said ka eraldi lugudes ära märgitud. Lootus sureb viimasena ja seega on veel võimalus, et kunagi valija mõistab ja annab hundipassi reformaritele nii riigis kui Rae vallas. Seniks aga jõudu ja kannatust.